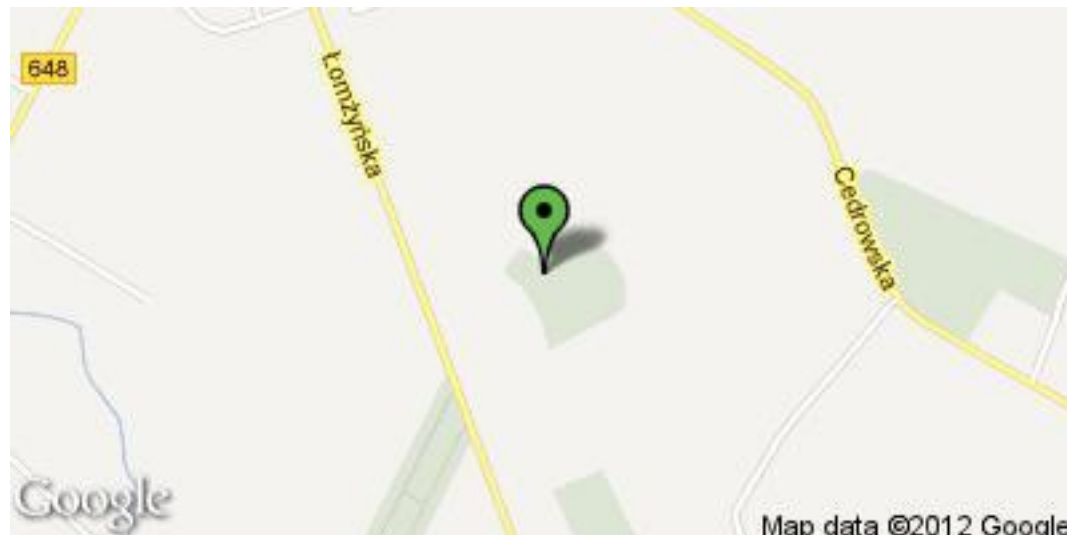

Grodzisko wczesnośredniowieczne

Współrzędne: Szerokość - 53.371078, Długość - 22.164102

To niezbyt atrakcyjne obecnie miejsce, jest wbrew pozorom ważnym punktem na mapie historycznej miasta Stawiski. To tutaj rozpoczyna się jego historia, oznaczona powstałym w XI- XIII wieku grodzisku wczesnośredniowiecznym. Usytuowany na podmokłym terenie, otoczony głębokimi trzęsawiskami i moczarami oraz stawami Gródek Stawiaskowski, jako jedno z ogniw łańcucha umocnień północnych granic Mazowsza, był dogodnym miejscem do obrony przed zagrażającymi od północy i wschodu Jaćwingami, Prusami i Litwinami a Później Krzyżakami.

Właśnie od licznie występujących niegdyś stawów miasto otrzymało nazwę Stawiski. Dziś, po zmeliorowaniu są one wyschnięte i zarosłe szuwarami. Niegdyś owe stawy dostarczały mieszkańcom grodu i okolic ryb i raków, a strumień płynący u podnóża wału grodu wody pitnej.

Stawiski pierwotnie były wsią. Ich początek to nadanie przez księcia Janusza I Mazowieckiego w roku 1407 20 włók Kurzątkom, nad rzeką Skroda. W swojej historii Stawiski należały do wielu właścicieli, m.in. szlachcica Stanisława z Falibog (na Ziemi Zakroczymskiej), Radzanowskich, Grabowieckich, Zamoyskich, Skrodzkich, ponownie Zamoyskich - podkomorzego łomżyńskiego Piotra i jego dwóch synów: łowczego łomżyńskiego Fortunata i chorążego łomżyńskiego Kacpra. Obaj nie mieli potomstwa; Stawiski stały się własnością ich krewnego, chorążego wiskiego Tomasza Drozdowskiego. Około 1780 roku przeszły w ręce Kramkowskich i Downarowiczów, następnie w ręce sędziego pokoju powiatu łomżyńskiego Antoniego Bykowskiego, a potem jego zięcia Stanisława Kisielnickiego. To właśnie Kisielnicy byli ostatnimi właścicielami dóbr Stawiski (do roku 1939).

Prawa miejskie zawdzięczają Stawiski Fortunatowi Zamoyskiemu, który wystarał się o nie około roku 1688. Zapewne z tego powodu zmieniły też nazwę na Fortunatowo, ale ostatecznie zupełnie się nie przyjęła. Po upadku Powstania Styczniowego, jak wiele innych miejscowości pod zaborem rosyjskim, w roku 1870 Stawiski straciły status miasta. Odzyskały go w odrodzonej Polsce, w roku 1921. W herbie mają topór (herbu topór był Stanisław Kisielnicki).

[KARTA ADRESOWA grodziska wczesnośredniowiecznego](#)